

జయంతి రయితల అర్చిత సాంఘిక వ్యవసాయక భాగ్యోదయమునకు

సంపుటము 2	శనివారం	25-3-33	నెల్లూరు	సంచిక 29
-----------	---------	---------	----------	----------

నెల్లూరు జిల్లా

ద్వితీయ జయంతి రైతు మహాసభ.

జయంపుగ్రామమున

2-4-1933 తేది ఉదయం 9 గం॥ కు జరుగెను.
ప్రారంభోత్సవము

ది॥ బ॥ బి. మునిస్వామినాయుడుగారిచే జరుపబడినది.
అధ్యక్షులు.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు

నెల్లూరు లోని అన్ని జయంతిల నుండియు రయితలు నియతేన
విప్లవకారములు చచ్చించి నివారణోపాయముల నిరయుచున్న కొరమన్నాము.
మొల్ల సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు, పుత్తేనారాయణరెడ్డి, అవ్వబంధువులు.

మహా:- జయంపుగ్రామము గూ
యూరు, వెంకటగిరి స్త్రీశుల మధ్యనుండు
వెడోడు రయిల్లెడనుకు 1 క్లాంసులో
మన్నది. యిచ్చటకు గూహునుండి వె
కటగిరికి పోవురోడ్డునుండి బ్రాచిరోడ్డుక
లకు. గూహునుండి రేణిగుట పార్కు
మునుండి వచ్చువారలకు ఉదయమున
రైల్వేకలపు పాముతముకూడ అనుకూల
మగు రైల్వేకలపు. జైలునుండి వచ్చువారి
కి మాత్రము మధ్యాహ్నము భోజనవసతు
లు ఉచితముగా చేయబడును. చుట్టప్ర
క్కలనుండి వచ్చువారు మాత్రములేని
వాగ్దత్తో కావలెనని కోరుచున్నాము.
సభలో ఓటుచేయుటకు అభ్యాససంఘము
వారివలన టికెట్టు పొందినవాటి మాత్ర
మే అర్హులైనారు.

వెంకటగిరి సంస్థానం

వకీలుగారి రాక.

మ.రా.రా.శ్రీ వి. వేదాంతాచార్యులవారు మాగ్రామం 10-8-33 తారీఖున దయచేసినారు. వారితో కష్టములు మనవి చేయుటకు రయితులు చాలామంది విచ్చేరి చెరువులకట్టలు తూముల అబద్ధర కట్టల పూర్తిచే మాడవలయుననిన్ని శుచిచేయవలయుననిన్ని తనికీచేయవలయుననిన్ని, తూములస్థితిని చూడవలయుననిన్ని, యేలాటి నీటి వనతి లేని నిస్సారమైన చవిటిభూములకుపాపా యాగ్రామాదులకంటే అన్ని నీళ్లు విధించియున్నారనిన్ని, యామిలే లేని కట్టలను భూదానమున కొంతమంది భూములు, యిట్లు, వదలుకొని పరాయి గ్రామములకు వెళ్ళియున్నారనిన్ని, యింకనూ వెళ్ళుచున్నారనిన్ని, భూములన్నియు వదలుకొని మేమువేళ్ళుతాము, డిక్రీలు, మేము జమీంచుచోట అముళ్ళు జరపవద్దనియు, డిక్రీ, పట్టాలు మార్చవలసిన చాలాయిచ్చుములుకలిగినవనియు, మొదలెట్ట కొనగా వారికి మాయందు చాలాదయగలిగి శారిత్రాపత్రముతో వెబడివచ్చి అన్నియునూది విచారించి న్యాయశాస్త్రు చేస్తామనియు రయితు సొంపుము పుండుట తమకు అయ్యుము లేదనియు అట్టిసంపుములో తానునూ పాల్గొందుననియు, కష్టములను గమనించి అందరికి డిక్రీలలో చాలావరకు కనికరము చూపుచున్నారనియు, డిక్రీములు యాపసలే ఆఖరులోపల అనుభవ ప్రకారం మార్పుచేయుటకు యత్నించుచున్నారనియు, మొదలగు ప్రయత్నాలైన వాక్యములు వచించి నందున మాకు చాలా సంతోషమయ్యెడిది. వారుచెప్పిన వాగ్దానములు వెరవేర్చినయడల యింకనైనను బాగుపడగలమనియు, వాగ్దానములు వారుతప్పక వెరవేర్చునరనియు విధ్యాధికులయి నందున మాకీష్టములు పూర్తిగా గమనించి యుండురనియు వారినే భగవంతుడనియు ప్రగారి గా నమ్మియున్నాము.

చేరిగంట రయితు.

విన్న జమీందారులు

చక్కనిపరిపాలన

శవాడిమునిస్పాసికెట్ట
చంగల్పట్టుజిల్లా మదరాసులోకం తాలూకా గ్రామాదులను నేనుకనులూర చూచితిని. ఆ గ్రామాదులమొక్క చెరువులు వాటికివచ్చు నీటివనతులు యెంతో శృద్ధి కరముగాయున్నవి. పశ్చిమసంవత్సరం చెరువుల రివేరీలు జరుగుచున్నవి. యేగ్రామచెరువుకు సరియయిన రివేరు ఆజమీందారు వేయవలసిన అప్పుడే కట్టెట్టుకొని అట్టిలనిచ్చి రయితులు పనులుచేయించి పనిచేయించిన మొత్తమును ఆ రయితులు చెల్లించవలసిన శిస్తులలో ముజరాతీనుకొంటారు.

భూములు.

య 1 కి సరాసరి 1½ వకటిన్నర పుట్టికిమించి 2 పుట్టవరకు పడుకట్టి భూములువారు కొంతభూములుయెలికిననున్న కొంతభూములు నాటయున్ను, వేయకుచు చెరువులు గొప్పచెరువులగుటవల్లను చెరువులలో నీరు మిగిలియుండుటవల్లను పెన్నానది వనతివదులు లేకపోయినను సకాలముకు మయ్యు ముడుతవి. య 1-కి క్రమం వేలసంఖ్యలేగానినూర్ల సంఖ్యకాదు. కిస్తులు, కొన్ని జమీందార్ గ్రామాదులకు రు 8-0-0 లును కొన్ని గ్రామాదులకు రు 7-0-0 లును కొన్ని గ్రామాదులకు రు 6-0-0 లును మొదటి రేసు రేట్లు అయివున్నవి. సిస్తుచసూలు ఆయాగ్రామకరణములు మతేగార్ల వాయిదాలప్రకారం వసూలుచేయుదురు. రేటుసూట్లు అనునది యెరుగనే యెరుగరు. జమాబందీ ఆయాసంవత్సరం ఆయాగ్రామములోనే తప్పక జరుపుతారు—

రైతులస్థితి.

యిచ్చటయుండు రయిత్వార్ల రయితులకన్న యెక్కువ పాకర్యములతో సకలసంవత్సరములతో పుండున్నారు. అయితే నెల్లూరుజిల్లా రయిత్వార్ల రయితుల

మాదిరి విడిదిగా ఖర్చులుపెట్టరని తోచుచున్నది—

జమీందారు.

చూడరాబట్టు జమీందారు అరుణాచల మొదలియూర్ గారికి 40 గ్రామాలున్నవి. యెక్కువ నీటివనతిగల గొప్ప చెరువులు పశ్చిమచెరువుకు అలరాంబకట్టియున్నది. పశ్చిమచెరువుమీదను జమీందారు కరముతో 12 నాకరులు యొకను యెక్కువగను నియమించి వారిద్వారా నీళ్లు భూములకు సప్లయచేయబడుచున్నది—

2 పంజారు జమీందారు చాసురెడ్డిగారు వీరికి 15 గ్రామాలున్నవి—

3 చెయ్యూరు జమీందారు రామస్వామి మొదలియూరు వీరికి 6 లేక 7 గ్రామాలున్నవి—

4 అనికట్టుమిథా జమీందారు కొ. నాకటపెరుమాళ్లురెడ్డిగారు. వీరికి 6 గ్రామాలున్నవి—

5 కవచ్చాకం జమీందారు ముద్దు వెంకటపతిరెడ్డి ముద్దుకొమరప్పరెడ్డియూర్ వీరికి 10 గ్రామాలున్నవి. వీరికిచాలాచాలెస్తువున్నది అది జమీందారు కాపుదాకలో వుండుకొని రయితులకు మడికకుకు యెట్టి సుంకమును విధించక వ్రచితముగా కొనుకొని భూములకు వేయమని రయితులను నిర్బంధించుతారు—

6 పులంబాక్కం జమీందారు తాతారెడ్డి వీరికి 8 గ్రామాలున్నవి—

యాచిరుజమీందార్లు ఆరయితులకు చేయుపాకర్యములు ఆచెరువుల ఆభూములు ఆరయితుల సంవత్సరములు వారి గృహములు వారిపశ్వులు వారిసుఖములు వ్రాయవలసిగాదు. వేయేల మనవెంకటగిరి సంస్థానములో వెలకైనను వకగ్రామముగాని లేక వక ఆసామిగాని వక్క లేద్యము మీదనే ఆధారపడి యుండువాడు మచ్చునకయినను కానరాడని నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చును.

(సీమము.)

తిక్కన వర్ణంతిక ఎంతటి తెగులు పుట్టింది!

అవిశ్రాంతము వ్రాసినది విధియై,
నిక్కలైతన నె. ద్వానలంగన సాహచర్య
గుణసంపర్కముల లోహమై. గాగ్రవః
తై దృఢదారుడై, రుణ వృక్షంజై ఫల
ప్రాయమై. పూనై తస్మకరందమై కరగు
సోహ నిశ్శకు పుల్లన.

అదేగతి బట్టికదయ్యా నీవర్ణంతిక!
అప్రమహామదితలోక సార్వభౌములను
నెకటరాయ శాస్త్రీగారిచేతను, తెలుగు
కవిలోకమున అమృతమును కవిత్వము
చేత వన్నెవాసిగన్న తిరుపతివారిచేతను,
రసిక సహారణ లాలసరీతి కరిగిపోయెడి
మధురాధ్ర సాహిత్య కాంతిలో విమర్శ
గోపర చక్రవర్తి అయిన రామలింగరెడ్డి
చేతను, యొకనూ పండితులు, విమర్శకులు
కవుల రాకచేత మహాశిల్పి, కవిబ్రహ్మ
మనసూరి పురుష, తిక్కన వర్ణంతిక మహా
జ్వలము జేయబడి వివిధ ప్రాంతముల
నుండి ప్రేక్షకుల నాకర్షించి నిర్ణీతమైన
సంవత్సరమున ఒకసడవ ఉత్తేజ రసాత్మ
మైవదినమును నెల్లూరుకు గూర్చుమండి
నది. అదే నేడ్చి నానాటికి తీసికట్లయి
తెలుగురాని ఒకరాజుగారిచే అధ్యక్షత
వహింపబడుట తిక్కనచేసుకొన్న పాపము
నెల్లూరునారికి తీరని కళంకము.

ఒకరాజు అధ్యక్షుడు ఒకరాజు
క్రమమై పుష్పన్యాసము అవగా సంతోష
పడితిమి. కానీ జ్వరమునకు బుద్ధిలేదు.
రాజును రాజేంద్రుని పీడించి రసభంగము
నుజేసెను. పాప! నిజముగాకొందరు జ్వర
పీడితులు, కార్యక్రమమున పాల్గొనవలసిన
వారు తమ జ్వరము మాటబయలు
చెట్టలేదు.

మొందు యీ కార్యక్రమపు పరిస్థి

తులకు కారణాలు విచారిస్తా. పూర్వ
ము శ్వేతకాతులకు బానిసత్వము కనిపి
సిగోలు విధివి మారుచూ పూడిగము
జేసేవారు కాని బానిసత్వము భగవానుని
సంపూర్ణ కృపాకటాక్షా పాంగావలోకన
ముచే ప్రపాదించబడిన వరమని భావించు
ఒక తెగ నెల్లూరులో తయారై మొన్నటి
వర్ణంతిక సడిపేవారిలో చేరవలెను. అం
దు స్వలాభమును చూచుకొని అర్హతలేని
వారిని అధ్యక్షులు చేయుట యెన్నదగినది
గాదు. విద్యాధినులు స్వాతంత్ర్యప్రియు
లు గుట్టల సుబ్బరామయ్యగారు నొల్ల
భామమూరికి యెగురుచూ, రాజుగారికి
విపరీతి వినయమును జూపుట ప్రేక్షకులకొ
దరికే యెవరింపు పుట్టించినది. ఇక వెంకటగిరి
సంస్థానపు వది, మాడభూషణ నరసింహ
చారిగారి ఉపన్యాసం చాలా నీచముగను
అప్రమత్తముగను నుండి స్థానకాల బ్రహ్మత్వ
ములచేత తృప్తిపరునికి విజేచన ఉండదను
నెల్లూరులో పింపజేసినది. యాహ్యలిగారికిచ్చే
పెద్దకేసులను తనకమ్మని గాబోలు నాటి
ప్రార్థనంతా.

ఇక నాటికార్యక్రమంబు: వచ్చు
చున్నారు వచ్చుచున్నారు అని రి ఘం
టలకు వచ్చిన ప్రేక్షకుల నుదరించి రి ఘం
టల పంకా కూలేసినారు. వచ్చినారు
రాజుగారు ఆరు ఘంటలకు! తనరాజకీయ
నిశిత ప్రజ్ఞకు మదరాసు రంగము చాల
దని ఢిల్లీ దర్బారుకు ప్రాగీన మహామహు
లు ఏచేనా అని అనుకొన్నారు. వారి రా
తోటి ప్రేక్షిమీద ప్రాంతభయముని బానిస
నాటకం. రాజుకు, రాజేంద్రునికి మాలలు
వేసినారు, యితకూ సగుకుండి, మాలకు
అర్హతగల రామవాసయ్యంగారికి, పురా
ణంజేప్పిన ఆచారిగారికి వెయ్యకపోవటం
పక్రబుద్ధిని చెల్పుతున్నది. రాజుగారు
మాట్లాడినారు! తిక్కన కవిత్వంలో లెకని
కల్గగా మదిల్పుమనకెవ్వరికి తెలియవు(ఏమి
సాహసం!) కాబట్టి to go into the matter

ఒక సభకమిటిని ఇతరులనుతో తిక్కన
కిందే చేయువది. నిమగ్నములగుకాదు-
వేయవలెను. ఇంకవంటి అసాధ్యవల్ల
చాలా అభంగలను అని తమ అపూర్వ
రాజకీయ పరిజ్ఞానమును వెల్లడిచేయుచూ
యొగ్గిషులో అన్నారు. వాళ్ళమునులో
యిదికొత్తగతే అబ్బా! ఎక్కడనో కనిపెట్టి
నాడే! అని అనుకొంటుండగనే జ్వరమని
చెప్పి వారు తోహతుం నరిసింహచారి
గారి అధ్యక్షులు నామినేటుజేసి రాజు
లు కూర్చున్నారు.

నరసింహచారి గారిదగ్గర 50 యేం
ద్దనాడు యెవరో ఒకపల్లెటూరి తెలుగు
బడి పంతులు వాసి పీఠకుగా పీఠి పూ
ర్వకముగ అర్పించిన ఒక తిక్కన మీద
వ్యాసముగలను. మహానుభావుడు కాని
తాడు తెంచ తాడనుకొన్నాం కాని,
రాజుగారిని పొగడను మల్లినాడు. ఇక
రాజుగారు జ్వరము సంగతి మఱచి అట్లే
గూర్చుండి ఆస్త్రోత్ర పాఠాల్లో కరిగిపోవు
చుండినారు. ప్రేక్షకులలో ఒకరు యి
కా పుష్పన్యాసకులున్నాడే, అప్పుడే కృత
జ్ఞతాపండితాలు చెప్పుచున్నారే అని స్వ
కశ్యముగ ముడలించినారు. ఒకవిధము
గ నరసింహచారిగారు స్పృహకి వచ్చినారు-
బాగా పద్యాల చదువుచుండిన దీపాల
పిచ్చయ్య శాస్త్రీగారికి గుట్టు ఆయన
అడ్డురాకుంటే ఒక కొంత స్వారశ్యముగ
చుండేది.

నాటి అధ్యక్షుని పాండితికి
యానాదిరెడ్డిగారు పుష్పన్యాసకులై తే
చాలా అరికెట్లుండేదని నాతోఒకరన్నారు.
ఆసంగతి "మాలికుడి"తో పోయి చెప్పు
అన్నా.

వరమాన సమాజము నిర్వాహకు
లారా! యిక్కనను మహాకవి తిక్కన
వర్ణంతిక అర్థులను పిలిపించి పుణ్యము
గట్టు కొనుడని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఒక ప్రేక్షకుడు.

జమీందారీరైతు

25-3-33

శనివారము

జమీందారీరైతు మహాసభ.

యెమ్మాలూ జమీందారీ రైతు మహాసభ ఏప్రిల్ 25వ తేదీన వెంగళగిరి డివిజన్ లో జయపుగ్రామమున జరుగ నున్నది. అధ్యక్షులు శాసనసభా సభ్యులైన సామి వెంకటాచలము శెట్టిగారు ప్రారంభోచ్ఛవాసము చేయించి, డి. బి. వి. మునిస్వామి నాయుడు గారు, ప్రధానసభా సభ్యులు శ్రీరామకృష్ణ శి, శి, శేషలక్ష్మి వెంకటగిరిలో '144' నె. నిషేధముతో ప్రారంభమైనది. అరిమొదలు నేటిదనుకను చేయబడిన జమీందారీరైతు మహాసభకు ప్రతినిధి తాత్కాలికముగా కొన్ని శివ శివములు జరిగినవి. కాని ముఖ్యమంత్రి యొక్క సమస్యలు తీర్మానములు కావల సినవి అట్లే యున్నవి.

యాజమీందారీ రైతు యుద్ధమును కొరతను కొన్నట్లు స్పష్టత చేయముతో ప్రారంభించబడినదికాదు. కొన్ని విషయాలను సంవత్సరములుగా లోలోపల కుములుచూపినది. సరికాలకులు సమర్థులైనప్పుడు తాత్కాలిక పూరకలతో ఉప శివములు పొందుతుంటే, అట్టిది లోపించిన వెంటనే లోపల రగులుతుంటే అగ్ని వెలుపలకు ప్రసరించినది. అంతేకాని నేడు కొంతగా యా యుద్ధమును పుట్టబడిన దినులు సత్యముకాదు. విజయంగా గోతుకు పై ఆలోచించినచో జమీందారీరైతు కష్టాలి చెప్ప శివముకాదు. యెన్నియో యిషయములు, యెన్నియోచిహ్నులు కలవు. రైతు, జమీందారుల మధ్య సంబంధ భాంధవ్యముల పెంచబడిన చట్టము ఆసంబంధముగా నున్నచో చట్టముతో

ములకంటే కొన్ని యిక్కట్లు రైతును యెక్కువగా నివర్తించే చట్టములను యున్నది. యీ యిట్లుంటే వెలుపలి ప్రపంచమునకు బహిష్కరించబడుటకు యెన్నియో చిహ్నులు రైతును ఆనందించి, విద్యా విహీనత మొకటి, బలవద్విరోధ మొకటి. ఈ రెంటి వలన కొన్ని సంవత్సరములుగా రైతు యిక్కట్లను బహిష్కరించబడుటకు వీలైనది కాదు.

పూర్వకాలములు గడిచినవి. పూర్వపు జమీందారులు తమ భాగభాగ్యములకు మూలకందముగా రైతును కన్నచిడకంటే యెక్కుడుగా ప్రేమాదరములతో జూచుచుండిరి. రైతు అవసరముల రైతుకుల జమీందారులే గుర్తించి తీర్చుచుండిరి. నేడున్న "రెంటికిరెడ్డ చేపడివలె" రైతును, అటు జమీందారుగాని ఇటు చట్టముగాని ఆదరించుట లేదు. ఇదిమరకు కాలము కంటే నేడు ప్రపంచమునందంతయు, స్వాతంత్ర్య వాయువులు ఉట్టుతే లూచుచున్నవి. ఆకారణమున దివాంధ్రమువలె స్వాతంత్ర్య భానోదయములకు దూరమై యున్న జమీందారీరైతులునూడ నూతన భావా దూరదయముల నాహ్వానించ సాగిరి. యిది పూర్వవాసనల వీధిని జమీందారులకు దురించినదికాదు. యిదియే జమీందారు కును, రైతుకును మనస్పర్థల కనకాశ మిచ్చినది. యీ ముఖ్య సూత్రమును జమీందారులు గమనించి వయస్సువచ్చిన దిద్దయడ తల్లితండ్రిలు యువితరీరి మెలగి నట్లు మెలగినచో యాయుద్ధవము యంత బహిష్కరించబడుటకు వీలుగాకుండెడిది. యీ విషయమున జమీందారులు దీర్ఘాలోచన చేయకుండుట విచారికరము.

కాని నేటి కష్టతులబట్టి యంతరేక సమస్యల జమీందారుల కేవల భయాభ్యంతరములపై వదలక రైతువాక్కుల విన్నయించవలసిన అవసర మొస్తున్నది. జమీందారుల దయాధర్మములపై నాను

టనుబట్టియే వ్యక్తులనుబట్టి మంచిచెడ్డల నిర్ణయించవలసిన అవసర మొస్తున్నది. కావున యిక్కడట యిట్టి నిర్ణయమును కొంతోటి రైతువాక్కును విన్నయించు కొనబడిన కొంతోటి రైతువాక్కును దారరైతు పూరుచేయబడి 2000 రావలసి వచ్చును.

యితర దేశముల జమీందారులు నేడు వేరునకు జమీందారు శబ్దమునకు వాచ్యులై యున్నా రేగాని హక్కులన్నియు ప్రజలచేతులలోకి వదలబడుటచే ప్రజల దయాధర్మములపై ఆధారపడియున్నారు. అట్టి కాలములనే యాదేశ ప్రజలుగూడ వాధించుట అవచారము కాబడు. కాని యాదేశ జ. రైతులు కోరెడి కోర్కెలు యితర దేశ రైతులకంటే ఎక్కువ యెన్ని యోచుకుంటుంటే తక్కువయి చెప్పవలసి యున్నది. అధిమము గవర్నమెంటురైతు వలెనైనను తనస్థితిని చక్కబరచమని వేడుచున్న యాదేశ రైతులకును యితర దేశ శివముల రైతులకును యేసామ్యమును లేకున్నది.

యాకోర్కెను సైతము అరికట్టుటకు జమీందారులు పూనుకొనుట విచారికరము. రాగల శాసనసభలో సామి వెంకటాచలము శెట్టిగారు ప్రవేశపెట్టబోవుచున్న రైతు బిల్లు (ఆనధికారబిల్లు) యాహక్కులనే కొంతవరకు మాన్యు కొరుచున్నది. కాని యంతోకాలము కాలిక్రిందతోక్కి పెట్టియున్న జమీందారులు యంతమాత్రపు కోర్కెను సైతమునున్నించ జాలనిచో తప్పక లోకరూపకాలకు గురిగాక తప్పక ప్రక్క గవర్నమెంటు రైతులకు 1 శత్రు చట్టించు భూమికి, జమీందారీరైతు గురిలు శత్రు చట్టించు చున్నాడన్న రైతుల కష్టతయెంత సారముగావున్నదో తెలియ గలదు. నిటివనతుల మునిషియు, ముజరా లిన్వర్తి కష్టతయెంత, నేడున్న రైతుల కష్టతయెంతో తెలియజేసినది.

కాపుల ప్రతిష్ఠములనుబట్టి చూచిన జమీందారీ రయతులు మేల్కొని తమకు స్వీకృతముల కావచ్చు కొనుటకు తగిన అంత్యసత్కారముల ఆశ్రయంలావసరము.

రైతులు జమీందారీ జమీందారీలలో వెంటబడిని మనహాయిచిన తక్కిన వన్నియు కొద్ది కొద్ది జమీందారీలు. యూరపు జమీందారీలలో రేఖలవారి గుజ్జరావయ్యలు వీరియందు తరచులు తక్కినవని యున్నట్లు వినుచున్నాము. వారువరపు వెంటబడుబ్బారెడ్డిగారి కొడుకు యేద్యేలులో పటి వసతుల మరనతులు, రెమిషనును యేద్యేల తక్కినవని యున్నట్లు వినుచున్నాము. గాని రయతును చీటికి మాటికి కొద్దికు లాచుట మాత్రము కలదని నిశ్చయము తక్కిన జమీందారీలన్నిటిలో చిక్కులు విశేషముగా నున్నవి. అందులో వెంటబడిలో మితిమీరితేకుదానున్నవి.

కాపుల రయతు సోదరులారా జమీందారీల అన్ని జమీందారీలనుండియు రయతు శక్తివిధులు విడివిడి యరుచెంచితమకుండు కష్టములు చెప్పుచుకొని నివారణోపాయముల వెయిట ముఖ్యధర్మము. రేపు రయతు బిల్లును కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిపోవు ట్లి వెంటటా చలముకెట్టిగారు, అధ్యక్షులగును, జరియతుననుస్యనుచూచి కాసనసభలో నిరంతరము పోరాడుటకు బద్ధకంకలులైన మునుస్వామినాయుడు గారు సభప్రారంభకులుగ నుండుట ముఖ్యధర్మ విశేషము. గాన రయతు రైతులవిచ్చేసి సభను జయప్రదముగ వెరవేస్తురని కోరుచున్నాము.

స్వీకారము.

అంత్యసత్కారము:

జమీందారీల 10 రయతుల వందలవందలలో భాగములు. వేటియొక భాగము భిరుచి శివప్రత్యేక పత్రిక మిక్కిలి అవసరము. ఈపత్రిక చాగూటి శేవయ్యగారి సంపాదకత్వమున తూర్పు గోదావరి

జిల్లా కలెక్టరేటు పురమున ప్రకటితమగుచున్నది. చందా సంస్కరముగకు మూడురూపాయలు మాత్రము. అందునుననే గాక విషయమునను చిక్క-గయున్నది.

భక్తకములు.

అప్పికట్ల వాస్తవ్యులు ఇవగంటి పున్నయ్యరావడగారిచే విరచితమగు "మాధవశతకము" "ముక్తికాంతావిలాసము" "బ్రహ్మసాస్యము" అనుమూడు పుస్తకములు వందనములతో సమకొంటిని.

జ్ఞానము:

ముగియకమును సంపాదకత్వమున మాతామహిమి ఆధ్రలోకమునకు చవిజూపుచున్న "జ్ఞాన" యొక్క 3, 4, 5 సంచికలు మావందనములకు పాత్రకరింపబడినవి. క్రొత్తయగుటచే నుచి కవిమున్నును ఆధ్రలోకము యుచితరీతి నాడరిమిట భాగ్యవంతు!

సూర్యరారుపేట

అల్పహారము.

సూర్యరారుపేట, వెంకటగిరి, రాపూగు, నూడూరు తాలూకాలో అధ్యక్షులు బిల్లులు బిల్లులూడి వెంటనారాయణరెడ్డి కటికనేని కిర్యాణరావు, బిల్లులూచుచుండునారెడ్డి, పెనుబోలు వెంకటాద్రిరెడ్డి గార్లకును, ఉపాధ్యక్షులు, శ్రీయుతులు తొండనునాటి వెంకటస్వామిరెడ్డి, కాసనం చూచురెడ్డి, మొగలూరు శివయ్య, బి. ఎ. గార్లను సన్మానించుటలో స్వతంత్ర శేవసంఘమువారు 23 వ తేదీనాయంత్రము సూర్యరారుపేట యందు గొప్ప సభగావించిరి. శ్రీయుతులు తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభకు శ్రీయుతులు చిల్లటి వెంటబడుబ్బారెడ్డి, బిల్లులూచురెడ్డి, పెన్నెలగంటి రాఘవయ్య, బి. అన్నాస్వామిఅయ్యరు, చుడి విశ్వనాథము, నంగల్లు కోదండరామరెడ్డి, నూడూరు శేషరెడ్డి, కిమలం పద్మభిం, పానకా పిచ్చి

రెడ్డి, యాదినీపూర్ణ తిలకమ్మగారలు, యాకను వేంకటాద్రికై పైగా సభ వెంటకరించిరి. కావ్యకృషియుద్రవప్రార్థనలతో ప్రారంభింపబడెను. తరువాత అధ్యక్షులుతమ తొలిపలుకులుచెప్పిరి. ఆపటి సన్మానితవ్యక్తులు అధ్యక్షులవారికిని తాలూకాబిల్లుల అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులకును సమర్పించుటగాను. నూడూరు తాలూకాలో అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులును, వెంకటగిరి తాలూకా ఉపాధ్యక్షులును సభకు రాజాలనంకులకు సభవారు చింతిలిరి. అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులుఉచితరీతి జవాబుసంగిరి. పిమ్మట రొడ్డిముచ్చుకృష్ణారెడ్డిగారును, బిల్లెటి వెంటబడుబ్బారెడ్డిగారును, బిల్లెరెడ్డి శేషరెడ్డిగారును, బిల్లుల అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులను అభినందించుచు వారియొక్క సేవాసక్తియు, వాటరుల భర్తము, మొలకనులయందు స్వచ్ఛందమున కాశించి వాటరులు గావించి, వారిలను గురించి విపులముగ ముచ్చటించి.

నూడూరు వాస్తవ్యులు శ్రీయుత గానమునిసుబ్బరాయగారు తమ అచారమును ప్రతిబింబమున వేర్వేరులకు అనువాది నొలలాడించిరి.

సభాసంతరిము అధ్యక్షుల వారుతమ అంత్యోపన్యాసమందు ప్రబోధుల అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులను అభినందించుచు. వారు అనేకులవలె స్వలాభాపేక్షాభయరై రాజయరంగమందు ప్రవేశింప లేదనియు, వెంకటయ్యమలమలలోనె పుకా సేవాసక్తియై త్యాగము చేయుచున్నారనియు, మొలకనులందును గమనించెలసిన విషయములను గురించియు విపులముగముచ్చటించిరి. సభాసంతరిము అల్పహార విషయగానంపబడెను. (ప్రతిభాశేఖరి)

పాత్రంకొట్టగలభా.

వెంకటగిరి జిల్లాలో గామములలో యానెల 20, 22 తేదీలలో నియమింపబడి యేద్యేలు పురకర్ణము, కొంత ముఖ్యుని అంగిష్టులైరిమునున్నది.

జమీందారీరైతు పత్రిక సంపాదకులకు బహిరంగ లేఖ

(గౌరవ విధానబంధము)

(2) వాస్తవ యిట్టిని ప్రామాణ్యముగా యివ్వలేదని సత్యము మీరు మీ పత్రికా కార్యదర్శియొక్క స్వపరిశ్రమలేగాని నేమిగాని జిల్లా పోర్టు పధ్యులుగాని జిల్లాలోర్టు ఆధికారిత్వముగాని యివ్వలేదు. స్వచ్ఛా కర్మ యందైన పంపిణీయినది లేదు. ప్రామాణ్య భవన మాత్రం నిర్మాణముకు కార్యదర్శి రహితము అను (3) యోగములు భాగీ శ్రీ నామ స్వంత కామలక్ష్య సంపత్తిరం 1-కి యి 100 లు రామగో కాశ్యక కవులుకు యేర్పరచి ది స్త్రీ వైఖ్య పాంశేర వ్రాయించి 17-5-1931 తేదీ దివ్యమై చేయించి యుంటిని ది స్త్రీవైఖ్య వ్రాసి పంపింపబడినది. మీర మాత్రం భవనముకు యిచ్చి పేటకు తయారు చేయించి, జిల్లాలోర్టువారు యిచ్చి పేటకు మొత్తము రూ 20500/00 కాంక్ష కోరి. అయితే అప్పుడేము తేను విక్రయము చేయగలవర కామక శ్రమమీద జిల్లాలోర్టు భవనముకు భస్మ పేటకు వట్ట పుట్టవనియు, అదే శ్రమ తేను విక్రయముప తీయవలసనియు జిల్లాలోర్టు ప్రావీడెంటువారు ముఖ్యోరగా శేను అదే ప్రయత్నముతో యిచ్చుటవలన వుండెనున్నాను.

(3) ప్రావీడెంటులన్నియు బహిరంగముగా

ముఖ్యోరగా నమింపబడిన ప్రతి శ్రమమీద తేనెనున్నది. మీరకు నిష్కర్మ తేనెనున్నది యుండునని తలచుచును. ఇంకా తేనెనున్నదిను నయినది పరిశ్రమాయకుడనియు నయినది పత్రికా సంపాదకుడనియు చెప్పకొనవలసినదాము యేమియును. మీర నిరసించుటను గుర్తించక కదంకులచే చేయిలో అనుభవము వ్రాయుట పత్రికా సంపాదకుని ధర్మముకాదు.

(4) 3) తంకట నిరసనముకారణంగా మొన్నటి జిల్లాలోర్టు అప్పుడే యిచ్చి కలలో తమ తమ విమర్శలు తమ పత్రికయు ప్రతిపక్ష దుర్భాస ప్రచార పెంపరించినను అధిక సంఖ్యాకులతో విజయ పెంపరించుట అట్టి విజయముకు నేనున్నా వామితులు భాగపాదూర్ యాభ్యంతరి పాదూరుగాను రావుపా వారు అప్పయవామకు గారును కొంతవరకు తోడ్పడిరి తెచ్చుకొని విమర్శ మన స్ఫూర్తి యిట్టి వ్రాకల మూలకముగా మమ్ముల లోకరకు కొనకలనని తలంపుట తమకు గొప్ప పాపము.

(5) ప్రజా ప్రతినిధులుగా మేమురకుట కుమాక తేదీనిమీదతలంచినంతట ఈప్రతినిధుల నిర్ణయముల యిచ్చి కలలో వోడించుచు. ప్రజాను రాగముకు మేముపార్శ్వముకామని మీకు వోచిన యడల అది యెట్టిదో నిజము ప్రకటించి నిరూపించుడు. నేము తిప్పికోరల తొక్కుచున్న పక్షముకు పెరిమైన తొక్కియిట్టివని ప్రకటించి తొక్కినచే చూపించుడు. విచిత్రాయ బతు తర

మీరకు పరిపరిచాలోని అవస్థప్రచారము మీరకు కలగవలయు కళంకము తేచ్చునని మీర తేనెను జాను. యిందుచే మీర పత్రికయందు ప్రజలకు అడుగుమీద జరించునని నమనించుడు.

(6) వైఖ్యము తమపత్రికకు వ్రాసినది తేనె యెవరో తెల్పివట్టువలె రావోపు సంవికకు అవ్యక్తికి మరొకని విషయములు మనచేత కొందుకని గిరి యిట్టివిన్నవించు 7-8-1933 సానికొమ్మమూలకొండారెడ్డి.

మునిసిపల్ సమావేశము

తే 20-3-33 ది వైస్ చేర్మెనుగా రధ్యక్షత క్రింద జరిగిన సమావేశము మొదటి నుండి ఆఖరు వరకు రసాభసంగానే యుండింది. మాటిమాటికి "మిష్టర్, మిష్టర్" "ఇదో, ఇదో" అని పాపం విషయ పూర్వకముగా గలభాచేయవట్టని వైస్ చేర్మెనుగారు బ్రతిమాలుకుంటే సభ్యులు విర్రుగా.

బండ్లరి పేరు తెండరు చర్చకు వచ్చింది. అక్కన వెంకయ్య తెండరు శ్రేణు బ్రహ్మయ్య వాటికంట చాలా తక్కువ. అంచనాల శేషయ్యగా రొక సిద్ధాంతము బయటపెట్టారు. గత సొన త్తములో చేసిన కంట్రాక్టులో కొన్ని సామానులు బ్రహ్మయ్యవద్ద మిగిలి వున్నాయి కాబట్టి, వెంకయ్యపెట్టిన రేట్లకు బ్రహ్మయ్యకే కట్టి పెట్టాలన్నాడు. మనా బూజ్ భాన్ గారు న్యాయంగా వెంకయ్యకే యివ్వకతప్పదన్నాడు. ఈముక్కలు యాయన అవేటప్పటికి పార్టీ వాళ్ళందరియొక్క మొఖాలు వెలవెల పోయాయి. పార్టీ ప్రజలగుతుండేమోయని తెంగ పడ్డారు. నాయకుడు లేమిలేసి డిసిస్టివ్ గా చేతులెత్తడానికి తయారై యీసారి రాసట్టుంది. అంతట భాదర్ మొహదీన్ సాహెబుగారు యీ విషయాన్ని మరు మీటింగువరకు నిలపాలని అన్నాడు. పాపము కొందరు ఆలాచేయడం అన్యాయం అంటువేవాల్సి వరు. మరు మీటింగులో యాకథ యేలానకు స్పూర్తో చూతాం.

(ఒకలేఖరిని.)

మొదలము

ఎచ్చి వేసినది

జాగ్రత్త!

లేలు

శ్రేణుకుట్టె 1 ఘంట అయినప్పటికిన్ని యామంచును కుట్టికనోటున ఉంచిన యెడల నీ నిమిషములలో శాఖలోని వేయును. ఉపయోగించు విధము ముందుకోనే యుంచబడును. ఒంటివెల 0—2—6 వ్యాపారులకు 1 డజను 1—10—0 1 గోను 18—0—0

శ్రీ అంబికాదంత చూర్ణము

పంటిచిగురువాపు, పల్లుకడుట, పంటిలోచీము, పల్లునాత్త, పంటిలోరక్తము నోరుమర్గంధము, వీటిని పోగొట్టును.

1-పాకెట్టు 0-1-6 1-డజను రూ 1-0-0

1టిన్ను 0-3-0 1-డజను ,, 2-0-0

ప్రతిదేశములోను ఏజంట్లుకొవలయును.

P. M. RAJAGOPAL DEVA,
Manufacturers & Commission Agent,
9, Karupannan Street, G. T. Madras.

నె|| బి|| బి|| రైతుసంఘకార్య
నిర్వాహక సమావేశము.

1933 నె|| మాస్సినెల తే 23 తి
రాత్రి 9 గంటలకు సామాన్యపేట రైతు
హాలులో సమావేశమైనది.

సామాన్యసభ :- 1 గుజ్జలపూడి వెంకటసుబ్బానాయుడు 2 కటిక సేని వెంకట్రామాచార్య 3 నల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు 4 బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి 5 వేనాటి వెంకటరెడ్డి 6 వెన్నెలకంటి ఆచార్య 7 వేనాటిమునుస్వామి రెడ్డిగారలు.

శ్రీయుత కటిక సేని వెంకటరామాచార్యగారు తాత్కాలిక అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. యాక్సింది రైతాసములు గావించబడెను.

1 కీ|| శ్రీ చిట్టమూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి ఆకాలమరణమునకు, యీ సంఘమువారు చింతించుచూ వారికుటుంబమునకు ఈసంఘమువారు సానుభూతిచూపుచున్నారు.

2 వెంకటగిరిపల్లెలోని రయితులకున్న వెంకటగిరి జమీందారుగారికిన్ని గత 2 సం|| నుండి పెరుగుచున్న కంచెవ్వరా తరగతులను నిష్పక్షపాతముగా పరీక్షించి రయితుల కష్టములను గమనించి నీలయింతవరకు రయితులకు న్యాయము కలిగించు చుండుటకు ప్రయత్నించుచున్న నెల్లూరుజిల్లా కలెక్టరువారికిని, జిల్లాచీఫ్ సుపరెంటెండెంటు గారికిని యీసంఘము వారు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లాచరించుచున్నారు.

ఉప|| బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి ఆమో|| గుజ్జలపూడి వెంకటసుబ్బానాయుడు

3 యీస్సె 1342 ఫసలి డ్రామసంవత్సరముగాయున్నందున యీఫసలి సుక్తి బంజర్లు రిమిషన్ ఆలశ్యముచేయక వెం

టనే రిక్వాండుటకు ప్రోత్సహించి దీనిని తావుభూములకు సంబంధించిన శిస్తువిసూలు ఆపుతమవలసినదిగా కోరుట వ్యర్థమైనదని మాట్లాడుటకును రిక్వాండుచటమైనది. యాక్సిందివారిని తాయబారము పంపుటకు ఉపసంఘసభ్యులు.

- 1 బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు.
- 2 గుజ్జలపూడి వెంకటసుబ్బానాయుడు
- 3 జాపల్లి రామకృష్ణరావు.
- 4 యీసంవత్సరము అన్ని గ్రామాదులలో నుపంతులు చెడిపోయి రిమిషనుల పొందునై జమీందారులకు రయితులకు వివాద గ్రహములుగానున్నవిగాన, వెంకటగిరి జమీందారీలో అన్ని గ్రామాదుల నేటిస్థితిగతులగూర్చి నిజస్థితులను గూర్చి తెలుసుకొనుటకుగాను డిప్యూటీ మాజిలుదారులవద్దనుండి తహస్సీపురిచోర్తులను (confidential) తెప్పించుకొనవలసినదిగా శ్రీకలెక్టరువారిని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

24-3-33 ఉడయం తి ఘంటలకు తిరుగామిటింగు ప్రారంభించడమయినది.

5 మామూరుపేటయిలాకా, కాళిందినదినుండి ప్రవహించు కాలువలు, చెరువులయొక్క మరమ్మతులు చాలాకాలముగా లేక నున్నందుండి, ఆకారణములవల్ల రయితులు నానాటికి క్షోణదశకువచ్చి యుండుటవల్లను, పాములకాలున, కల్లిపేటకాలువలకు అడ్డకట్టలుకట్టి వాటికిందపాడుల గ్రామాదులకు నిటివసతులు కలుగజేయుటనుగూర్చి, జమీందారు గారికి నిజేదియటకు యాక్సిందివారిని ఉపసంఘముగా నియమించి వారియిష్టమునచ్చినవారిని 6 గురిని చేర్చుకొనుటకు అభికారము యివ్వడమయినది.

ఉపసంఘ సభ్యులు.

1. మారం రెడ్డి ముని రెడ్డిగారు.
2. వేనాటి మునుస్వామి రెడ్డి గారు.
3. కాకు సుందరరామి రెడ్డి గారు.

నె|| ఆ|| డి|| ము|| కోర్టులో.

S. C. No—2210/32.

గుండ్ల రామకృష్ణరెడ్డి:—వాది.

మంగలపురు కొండెడు:—ప్రతివాది

యానెయరు వాది, యీనెలకు ప్రతివాది మీద పోనోటునుబట్టి దావా చేయున్నారు. నాయదా 29-3-33 తేదీ అయియున్నది. కాబట్టి ఆమోదం పుచ్చయడల వై వాయిదాకు 10 గంటలకు తలుపుకొనేడు. లేనియడల పరోక్షమున రిక్వాండుచటమను.

పురిసిద్ధ ఆదినారాయణ మూర్తి గారు.

వాది క్షీడరు.

ప్రతిజ్ఞ

మత, సాంఘిక, ఆర్థిక కాలక్షేప పారిశ్రామిక విషయముల నిష్పక్షపాది ముగ్ధులను వార ప్రతిక. సులభమైన చందా రూ 2½ మాత్రము. వలయవాది క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

పేపరు (తెలిజ్) 223, వాయికోడ్, తంజియా కృష్ణ, మద్రాసు

4 వంకాయలపాటి సుబ్బరామా నాయకుగారు

5. కలారవివము:స్వామి నాయకుగారు దీనికి కన్వీ నకుగా శ్రీ యుతి వేనాటి మునుస్వామి రెడ్డిగారినియము చది నుయినది.

6. వచ్చేవిటింగు తే1-4-33ది సాయి త్రేము 6 ఘంటలకు గయింపు గ్రామములో సమావేశమగు నట్లు రిక్వాండుచటమైనది.

